

Vysokomýtský Muzejní postilior

3 / 2025

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Aktuální výstavy

Vyrazte do ulic

Nemusíte kvůli tomu ovšem chodit venku – stačí zavítat do našeho muzea. Nová výstava *Vysokomýtský uličník* vás provede historickým jádrem Vysokého Mýta a přiblíží vám vývoj jeho uliční sítě i historii vybraných domů. Najdete zde ale také řadu příběhů o obyvatelích, kteří zde žili. Výstavní prostory jsou doplněny množstvím sbírkových předmětů, které návštěvníkům přiblíží život místních řemeslníků nebo třeba obchodníků.

Výstava je pouze drobnou ochutnávkou nové publikace Regionálního muzea, jejíž první svazek, vycházející letos, bude mapovat právě uliční síť historického jádra Vysokého Mýta. Další části se pak zaměří na jednotlivá předměstí.

Výstava
Vysokomýtský uličník
Šemberův dům
7. února – 30. března 2025

Akce muzea

Položení kytice na hrob A. V. Šembery

I v tomto roce si v březnu připomeneme památku nejznámějšího rodáka z Vysokého Mýta – Aloise Vojtěcha Šembery. Tento právník, univerzitní profesor češtiny a literární historik se jakožto velký vlastenec zasloužil například o zachování vysokomýtských věží a bran, které jsou pro naše město dnes tak typické. Letošní vzpomínka se však ponese ve znamení jiné významné události. Uplyne totiž 200 let od chvíle, kdy se pod Šemberovým vedením sešlo v našem městě první ochotnické divadelní představení v českém jazyce.

Ve čtvrtek 20. března v 17:00 se sejdem na vysokomýtském hřbitově u hrobu této významné osobnosti. Položíme zde květinu, zapálíme svíčku a povíme si, o čem vlastně byla ona první divadelní hra *Dům na silnici*, kterou Šembera se svými přáteli předvedl v roce 1825 vysokomýtským občanům.

Akce pro veřejnost
Kytice pro Šemberu
vysokomýtský hřbitov
20. března v 17:00

Zámek Chroustovice v roce 2025

Regionální muzeum se již několik let aktivně podílí na prohlídkách jinak málo přístupného zámku Chroustovice. Za normálních okolností slouží tato památka jako odborné učiliště a případní návštěvníci si ji mohou prohlédnout pouze zvenku. Výjimkou jsou například jarmarky a jiné školní akce. Několikrát do roka se však brána objektu otevře pro milovníky historie a zájemci mohou za doprovodu průvodců objevovat jinak skryté zajímavosti.

Také v roce 2025 bude mít veřejnost možnost několikrát nahlédnout do této nádherné barokní stavby a přilehlých zahrad. Příležitostí bude červnová celorepubliková akce Víkend otevřených zahrad, dále dvě prázdninové prohlídky a nakonec Dny evropského kulturního dědictví EHD. Jednotné vstupné na osobu bude činit 50 Kč. Důrazně prosíme návštěvníky o dochvilnost, cca 10 minut po vypsání se brána a vstup do zámku opět zavírá.

Komentované prohlídky

Komentované prohlídky zámku a zahrad v Chroustovicích

Zámek Chroustovice

8. června 2025 v 13.00 a 15.00

13. července 2025 v 13.00

17. srpna 2025 v 13.00

7. září 2025 v 13.00 a 15.00

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Zajímavosti z muzea

Neznámá zřícenina na Šemberově matrici je Buštěhrad

Ve sbírce našeho muzea se dochovaly čtyři měděné tiskové matrice vyrobené pro tisk grafických listů vysokomýtského rodáka Josefa Šembery, ve své době uznávaného kreslíře a vedutisty. Loni jsme si výstavou připomněli 230. výročí jeho narození. Stranou zájmu nezůstaly ani matrice, které jste si také mohli prohlédnout. U jedné z nich jsme však tehdy ještě nevěděli, jakou zobrazuje lokalitu. Protože jsou ale muzejníci povahy zvědavé, nedalo nám to a pokusili jsme se tuto záhadu rozlousknout. A úspěšně! Po krátkém výzkumu se ukázalo, že se jedná o zříceninu hradu ve středočeském Buštěhradě.

Zmíněná matrice jako jediná nenese žádný titul, takže jsme až dosud měli v evidenci napsáno, že se jedná o *neznámou zříceninu*. Matrice je měděná destička o rozměrech 11,6x7,7 cm a vidíme na ní vysoké torzo mohutné stavby. Takové vyobrazení je pro Šemberovu tvorbu typické. Nejčastějším námětem mu byly právě zříceniny nejrůznějších objektů, zejména pak fortifikační architektura. Zúžili jsme si geografický prostor. Víme, že autor působil zejména v Praze a jejím severozápadním okolí. V druhé fázi jsme si prošli známé veduty Josefa Šembery a porovnali je s matricí. Mezi jeho kresbami najdeme také dvě dokumentačně cenné, které zachycují západní část hradu v Buštěhradě, a to ještě v době před likvidací jedné z jeho polygonálních věží, na jejímž místě dnes stojí rodinný dům. Tato památka je totiž jedním z nemnoha příkladů hradů pohlcených tzv. parazitní zástavbou v České republice. Matrice zobrazuje tutéž věž, avšak z opačné strany a ukazuje tak další detaily této stavby.

Pro opravdové hradní fajnšmekry jsme napsali o této nově zjištěné skutečnosti článek do *Hlásky*, zpravodaje Klubu Augusta Sedláčka, jehož členem je náš historik Vojtěch Barcal. Příspěvek vyšel v prvním letošním čísle. Pokud Vás tato problematika zaujala, můžete si jej přečíst v naší badatelně.

Zajímavost ze sbírky textilních doplňků muzea

Oděv mužů, žen a dětí, prapory, obuv, bytový textil a stejnokroje i doplňky – to vše zahrnuje sbírka textilu. Jako zajímavost vybíráme zdobený řetízek k pánským hodinkám, který je bezesporu nádhernou šperkařskou secesní prací.

Šperk je značený, a proto si můžeme povědět něco také o jeho autorovi. Podle mistrovské značky RL v obdélníku určíme, že šperk vznikl nedaleko Vysokého Mýta, konkrétně v Lanškrouně, kde působila velmi kvalitní dílna Rudolfa Langer. Rudolf Langer se narodil v roce 1847 v Lanškrouně a zemřel v Bratislavě v roce 1915. Byl to vynikající výrobce šperků a bižuterie v době historismu a secese. V roce 1877 si otevřel továrnu a vznikat zde začaly trofeje a velmi žádané dary pro čestné hosty a zvláštní příležitosti. Langer se účastnil mnoha výstav a prodával do zahraničí. Obchodní dům provozoval i ve Vídni. Zcela oprávněně získal vžitou přezdívku Gold Langer. Po smrti otce se ne zcela kvalitně ujal podniku syn stejného jména. Původního věhlasu se ale dosáhnout nepodařilo.

Mistrovská značka je velmi drobná, zachytit ji lze pouze mikroskopem či dobrou lupou a je vyražena na drobné květinové ozdobě jinak prostého řetízku. Předmět byl několikrát vystaven v domovském muzeu či jiných institucích a v letošním roce bude doslova zdobit textilní výstavu v Muzeu Boženy Němcové v České Skalici.

Psalo se před 50 lety

Tento měsíc přinášíme spíše drobné perličky z Vysokomýtského zpravodaje z března 1975. Hned v úvodu tohoto čísla je připomínám Mezinárodní den žen. Po krátkém představení jeho historie zde najdeme tuto informaci: *Přes šest desítek let je 8. březen Mezinárodním dnem žen. Letošní rok – rok 1975 – byl vyhlášen světovou organizací UNESCO za **MEZINÁRDNÍ ROK ŽENY**.*

Kromě různých dalších akcí láká zpravodaj také na několik březnových bálů. Babský bál, pořádaný Českým svazem žen se konal v sobotu 8. března. V pátek 14. března se měl uskutečnit Ples mladých a následující den Muzikantský bál. Všechny tři akce se uskutečnily v hotelu Slavoj.

Nechybí zde ani nabídky práce nebo přivýdělnku. Na straně 8 si mohli pamětníci přečíst inzerát Závodního klubu, shánějícího prodavačku do bufetu ZK. Práce byla vhodná zejména pro důchodce. O několik listů dále najdeme příspěvek upozorňující na to, že POTRAVINOPROJEKT PRAHA zřizuje své projektové středisko v nedaleké Litomyšli. Hledá proto projektanty, konstruktéry a kresliče všech profesí. *Zájemce čekají výhodné platové podmínky, zajímavá práce, v pozdější době podniková výstavba.*

Březen byl také měsícem dětského filmového festivalu v kině Hvězda. V druhé polovině měsíce jste tak mohli shlédnout pásma filmů *Hory, sníh a Mario*, nebo *Nazdar kedlubny*. Nechyběly české pohádky jako *Princ Bajaja* podle námětu Boženy Němcové, ale také zahraniční. K těm patřil *Malý a velký Klaus* od H. Ch. Andersena nebo *Joe v říši včel: barevný kreslený film o chlapci, který zachránil královnu včel a její velkou říši*.

Vysokomýtský Muzejní postilior

3 / 2025

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Právě vyšlo

Vysoké Mýto v nové publikaci

V těchto dnech vyšla kniha renomovaného historika Jiřího Rajlichy s názvem *Stalingrad na Odře 1945*. Kniha nabízí velmi podrobný a odborný popis leteckého zásobování města Vratislavi na sklonku druhé světové války. Festung Breslau, jak Němci město ve Slezsku nazvali, bylo od února 1945 obklíčeno Rudou armádou a jediný přísun válečného materiálu byl možný už jen prostřednictvím letecké dopravy. Autor knihy se podrobně zaměřuje na všechny aspekty této letecké operace, přičemž klade důraz na úlohu některých vybraných míst v Čechách. V jeho hledáčku jsou především dvě letiště, která Německá Luftwaffe pro zásobování Vratislavi od poloviny dubna 1945 využívala – Hradec Králové a Vysoké Mýto. Díky tomu zde nalezneme celou řadu informací, a to od rozmístění a stavů Luftwaffe až po nezodpovězené otázky týkající se činnosti partyzánských skupin, které monitorovaly aktivity nacistické armády na zmíněných letištích. Vybrané kapitoly jsou tak vítaným zdrojem dalšího poznání historie Vysokého Mýta. Jsme potěšeni, že naše muzeum mohlo alespoň malou měrou přispět ke vzniku této knihy a poskytnout některé fotografie z letiště na Hartech, které pořídil fotograf Jan Popelka za přispění Josefa Smékala. Všem zájemcům o vojenskou historii i o historii našeho regionu vřele doporučujeme

Vysokomýtský Muzejní postilion

3 / 2025

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Na závěr...

Děkujeme, že jste si našli čas a přečetli si náš Vysokomýtský muzejní postilion. I nadále Vás v něm budeme pravidelně informovat o událostech a zajímavostech z našeho muzea. Další číslo vyjde opět za měsíc.

Pro více informací doporučujeme sledovat naše:

[Webové stránky](#)

[Facebookové stránky](#)

[Instagram](#)

Nabízíme

- | Archeologické služby
- | Knihovni a badatelské služby
- | Komentované prohlídky expozic
- | Komentované prohlídky města
- | Workshopy pro školy i širokou veřejnost

www.muzeum-myto.cz

tel.: sekretariát 465 461 950, pokladna 465 461 952

Šemberův dům

krátkodobé výstavy, stálá expozice Vysoké Mýto světové, expozice Stratflek
A.V. Šembery čp. 125. Otevřeno: úterý – neděle 9 – 12 a 13 – 17 hodin

Muzeum českého karosářství

Náměstí Přemysla Otakara II., čp. 96. Otevřeno: pondělí – neděle 9 – 17 hodin

Barokní areál ve Vraclavi

Vraclav čp. 5. Otevřeno červen, září o víkendech;
červenec, srpen úterý – neděle 9 – 12 a 13 – 17 hodin.

Organizace zřizovaná
Pardubickým krajem